

**SESTAVA PREBIVALSTVA ZA REGIJO V SLOVENIJI
V DOLOČENEM OBDOBJU –**

**RISANJE GRAFIKONA IN ANALIZA NARAVNEGA GIBANJA PREBIVALSTVA
V REGIJI**

PROJEKTNO DELO – GEOGRAFIJA 9. razred

NALOGE:

1. NALOGA: RISANJE

- izbor statistične regije in obdobje (npr. Savinjska, 1995-2011)
- vnos podatkov in risanje grafikona v programu Excel

2. NALOGA: ANALIZA IN RAZLAGA

a) Razloži prebivalstvene procese, ki jih prikazuje izdelan grafikon naravnega gibanja za izbrano območje:

- Kaj se dogaja s številom **živorojenih** in **umrlih** za izbrano območje v tem obdobju (npr. V regiji je med leti 1995 in 2011 število živorojenih stalno upadalo/padalo, medtem/in je število umrlih....).

- **zapiši, kaj se dogaja z naravnim prirastkom v celotnem obdobju** (npr. 1995-2001) . Ne pozabi na obdobja, kjer pride do **izstopanj**.

(npr. Naravni prirastek je v obdobju 1995-2011 padal, izjema so bile leta...., kjer je bil negativen/pozitiven....).

in **razloži zakaj je negativen ali pozitiven naravni prirastek v regiji** (npr. Naravni prirastek je v obdobju 1995-2011 padal, negativen je bil leta _____, **ker** .....). (pomoč: prebivalstveni procesi so podobni v Sloveniji – glej učbenik in zvezek). Tukaj moraš napisati **vsaj dve razlagi** negativnega oziroma pozitivnega prirastka.

b) Primerjaj procese za regijo in za Slovenijo v enakem obdobju (npr. Savinjska 1995-2011 in Slovenija 1995- 2011 – grafikon in podatke o Sloveniji najdeš v spletni učilnici), primerjati pa moraš delež in ne število, ker je pri Sloveniji zagotovo višji:

- primerjaj, kaj se dogaja s številom **živorojenih** in **umrlih** v regiji v primerjavi s Slovenijo (npr. Število živorojenih je v regiji upadalo, prav tako v Sloveniji, število umrlih pa.....).

- katera leta izstopajo (je v regiji negativen ali pozitiven naravni prirastek) ali so povsem enaka med regijo in Slovenijo v tem obdobju (npr. V regiji je bil leta _____ pozitiven negativni prirastek, medtem ko je v Sloveniji bil v tem letu negativen ALI npr. V Sloveniji in regiji je bil negativen naravni prirastek med leti ____ in _____, medtem ko je bil pozitiven med _____ in _____).

- razloži, zakaj so razlike ali podobnosti glede naravnega prirastka med regijo in Slovenijo (vzroki: razvitost statistične regije glede na naravne in družbene zmožnosti) – pomoč: zemljevid statističnih regij (http://sl.wikipedia.org/wiki/Statisti%C4%8Dne_regije_Slovenije) in interaktivni statistični atlas Slovenije (<http://stat.monolit.si/?lang=sl>) ter dokument *Regije v številkah* (stran 6, 10, – (<http://www.stat.si/doc/pub/REGIJE-2012.pdf>) primerjaj na zemljevidu naravni prirast, stopnjo brezposelnosti, notranji selitveni prirast (če je negativen, ostajajo v regiji). Tukaj moraš napisati vsaj dve razlagi.

(npr. V regiji Savinjska so večja mesta, kot so Celje, Velenje, Rogaška Slatina, kjer je več prebivalcev, brezposelnost je podobna slovenskemu povprečju, večina prebivalcev ostaja v regiji, zato je tudi v zadnjem času naravni prirastek višji od slovenskega povprečja).

*****

POTEK DELA - RISANJE:

3. KAKO PRITI DO STATISTIČNIH PODATKOV?

(Podatke za Slovenijo kot celoto ali za veliko večino naselij v Sloveniji najdeš na spletni strani Statističnega urada Republike Slovenije: <http://www.stat.si/>)

V DESNEM stolpcu pri PODATKI izberi možnost Podatkovne baze - SI-STAT podatkovni portal)

ali klikni na: http://pxweb.stat.si/pxweb/Database/Dem_soc/Dem_soc.asp#05

ter izberi **NARAVNO IN SELITVENO GIBANJE PREBIVALSTVA** in **NARAVNO GIBANJE**

Prebivalstvo

Povezane vsebine:

- Naravno in selitveno gibanje prebivalstva
  - Naravno gibanje
  - Selitveno gibanje
  - Skupni prirast

ter drugo povezavo: NARAVNO GIBANJE PREBIVALSTVA, STATISTIČNE REGIJE, SLOVENIJA, LETNO

SI-Stat podatkovni portal » Demografsko in socialno področje

Naravno gibanje

- Naravno gibanje prebivalstva, statistične regije, Slovenija, letno**
Velikost: 17 Kb [Shrani celotno tabelo v PC-Axis formatu]
- STATISTIČNA REGIJA: SLOVENIJA, Pomurska, Podravska, Koroška, Savinjska, ... (13)
- LETO: 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, ... (17)
- MERITVE: Živorojeni - SKUPAJ, Živorojeni - Moški, Živorojeni - Ženske, ... (12)

Pomoč: podrobna povezava

http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/varval.asp?ma=05I1004S&ti=&path=../Database/Dem_soc/05_pr_ebivalstvo/25_selitveno_gibanje/05_05I10_naravno_gibanje/&lang=2

4. IZBOR REGIJE IN PODATKOV

Izberi regijo (npr. Savinjska) ter izberi pravilne podatke po spodnjem vzoru:

- Pri STATISTIČNI REGIJI izbereš regijo (npr. Savinjska)
- Pri LETO izbereš VSA LETA – spodaj klikni na **IZBERI VSE**
- Pri MERITVE pa označiš ŽIVOROJENI – SKUPAJ, UMRLI SKUPAJ IN NARAVNI PRIRASTEK SKUPAJ (z miško pritisneš na Živorojeni-skupaj, potem pritisneš tipko CTRL, držiš ves čas tipko in pritisneš z miško še na umrle skupaj in naravni prirastek skupaj)

Izpis je takšen

The screenshot shows three selection panels:

- STATISTIČNA REGIJA:** A list of regions with 'Savinjska' selected. 'Štev. vrednosti: 13, od tega izbranih: 1'.
- LETO:** A list of years from 1995 to 2004 with 'IZBERI VSE' selected. 'Štev. vrednosti: 17, od tega izbranih: 17'.
- MERITVE:** A list of metrics with 'Živorojeni - SKUPAJ', 'Umrlji - Skupaj', and 'Naravni prirast - SKUPAJ' selected. 'Štev. vrednosti: 12, od tega izbranih: 3'.

Nato pritisneš IZPIS PODATKOV:

Izpis podatkov

2. Ko dobiš izpis podatkov, izberi meni **Urejanje in preračuni** ter **DVAKRAT** klikni na **Zavrti v nasprotni smeri urinega kazalca**,

Urejanje in preračuni

Shrani tabelo kot...

A REGJA, LETO, MERITVE

	1996			1997			1998		
	Živorojeni - SKUPAJ	Umrli - Skupaj	Naravni prirast - SKUPAJ	Živorojeni - SKUPAJ	Umrli - Skupaj	Naravni prirast - SKUPAJ	Živorojeni - SKUPAJ	Umrli - Skupaj	Naravni prirast - SKUPAJ
	2510	2407	103	2428	2506	-78	2437	2518	

tako da dobiš naslednji izpis:

Naravno gibanje po: LETO, MERITVE, STATISTIČNA REGIJA			
	Živorojeni - SKUPAJ	Umrli - Skupaj	Naravni prirast - SKUPAJ
	Savinjska	Savinjska	Savinjska
1995	2497	2436	61
1996	2510	2407	103
1997	2428	2506	-78
1998	2437	2518	-81
1999	2448	2408	40
2000	2373	2378	-5
2001	2309	2407	-98
2002	2316	2555	-239
2003	2257	2598	-318
2004	2334	2463	-129
2005	2375	2349	26
2006	2439	2344	95
2007	2548	2299	249
2008	2777	2365	412
2009	2747	2425	322
2010	2832	2413	419
2011	2768	2367	401

Opombe:
Vir: Statistični urad Republike Slovenije.

3. Nato zgoraj spet v istem meniju (levo) izbereš **SPREMENI VRSTNI RED KATEGORIJ**

Urejanje in preračuni

Shrani tabelo kot...

Urejanje in preračuni
 Prikaži tabelo
 Odstrani vrstice s samimi ničlami
 Zavrti v smeri urnega kazalca
 Zavrti v nasprotni smeri urnega kazalca
 Zavrti ročno
 Vsota dimenzije
 Deleži
 Spremeni prikaz šifer in/ali besedila
 Spremeni prikaz decimalnih mest
 Briši dimenzijo
 Spremeni vrstni red kategorij
 Briši kategorije

MERITVE, STATISTIČNA REGIJA			
Leto	Skupaj	Naravni prirast - SKUPAJ	
		Savinjska	
2018	2436		61
2017	2407		103
2016	2506		-78
1998	2437	2518	-81

Nato izbereš pri IZBERI DIMENZIJO **MERITVE** in klikneš **OK**:

Izberi dimenzijo

LETO

MERITVE

STATISTIČNA REGIJA

OK

Nato pritisneš na **UMRLI-SKUPAJ**, da se obarva in klikneš na **PUŠČICO** za **SPODAJ**, ki je na levi strani , tako da se **UMRLI** čisto spodaj in klikneš **OK**.

Določite nov vrstni red kategorij s premikanjem. Če ne boste premaknili vse kategorije iz leve strani, se vrstni red ne bo spremenil.

Iz seznama

 Živorojeni - SKUPAJ

Umrli - Skupaj

Naravni prirast - SKUPAJ

To je končni izpis (zamenjala sta se umrli in naravni prirast):

Naravno gibanje po: LETO, MERITVE , STATISTIČNA REGIJA			
	Živorajeni - SKUPAJ	Naravni prirast - SKUPAJ	Umrli - Skupaj
	Savinjska	Savinjska	Savinjska
1995	2497	61	2436
1996	2510	103	2407
1997	2428	-78	2506
1998	2437	-81	2518
1999	2448	40	2408
2000	2373	-5	2378
2001	2309	-98	2407
2002	2316	-239	2555
2003	2257	-318	2598
2004	2334	-129	2463
2005	2375	26	2349
2006	2439	95	2344
2007	2548	249	2299
2008	2777	412	2365
2009	2747	322	2425
2010	2832	419	2413
2011	2768	401	2367

Opombe:
Vir: Statistični urad Republike Slovenije.

4. izberi zgoraj SHRANI TABELO KOT in

The screenshot shows a software interface with a table titled "Naravno gibanje po: LETO, MERITVE , STATISTIČNA REGIJA". The table has columns for "Živorajeni - SKUPAJ", "Naravni prirast - SKUPAJ", and "Umrli - Skupaj", with sub-columns for "Savinjska". The first two rows of data are visible. Above the table, there is a toolbar with a dropdown menu set to "Urejanje in preračuni". A red box highlights the "Shrani tabelo kot..." option in the dropdown menu.

izbereš EXCEL DATOTEKA IZ EKRANA (.xls) ter ko shraniš datoteko na računalnik, jo odpri v EXCELU.

The screenshot shows the same software interface as above. The dropdown menu is now set to "Excel datoteka iz ekrana (.xls)". A red box highlights this option.

5. EXCEL

Podatke imaš sedaj v Excelu.

Sedaj moraš urediti podatke in odstraniti nekaj podatkov, ki jih ne potrebuješ.

a) odstraniš VRSTICO 1 (Naravno gibanje po: LETO, MERITVE; STATISTIČNA REGIJA) in 3 (ime regije, npr. Savinjska), tako da pritisneš zgoraj na vrstico 1 in pritisneš na tipko CTRL, ki jo držiš ter označiš še vrstico 3, tako da imaš označeni obe vrstici (spodnja slika). Nato pritisneš na desni gumb miške in pojavi se nova orodna vrstica, kjer pritisneš na **IZBRIŠI (DELETE)**.

	A	B	C	D
1	Naravno gibanje po: LETO, MERITVE , STATISTIČNA REGIJA			
2		Živorojeni - SKUPAJ	Naravni prirast - SKUPAJ	Umrli -
3		Savinjska	Savinjska	Savit
4	1995	2497	61	
5	1996	2510	103	
6	1997	2428	-78	
7	1998	2437	-81	
8	1999	2448	40	
9	2000	2373	-5	
10	2001	2309	-98	
11	2002	2316	-239	
12	2003	2257	-318	
13	2004	2224	-129	

Nato še izbrišeš spodnji dve vrstici (Opombe in vir), tako da

- Odstraniš obe vrstici, tako kot si naredil/a v prejšnjem koraku
- Z miško zajameš obe vrstici ter pritisneš na desni gumb miške in pojavi se nova orodna vrstica, kjer pritisneš na **POČISTI VSEBINO (CLEAR CONTENTS)**.

Razpredelnica zglada takole:

	A	B	C	D
1		Živorojeni - SKUPAJ	Naravni prirast - SKUPAJ	Umrli - Skupaj
2	1995	2497	61	2436
3	1996	2510	103	2407
4	1997	2428	-78	2506
5	1998	2437	-81	2518
6	1999	2448	40	2408
7	2000	2373	-5	2378
8	2001	2309	-98	2407
9	2002	2316	-239	2555
10	2003	2257	-318	2598
11	2004	2334	-129	2463
12	2005	2375	26	2349
13	2006	2439	95	2344
14	2007	2548	249	2299
15	2008	2777	412	2365
16	2009	2747	322	2425
17	2010	2832	419	2413
18	2011	2768	401	2367

Nato označiš celotno razpredelnico, tako da z levim gumbom miške greš na polje A1, držiš levi gumb miške in označiš vsa zapisana polja, tako da je razpredelnica obarvana:

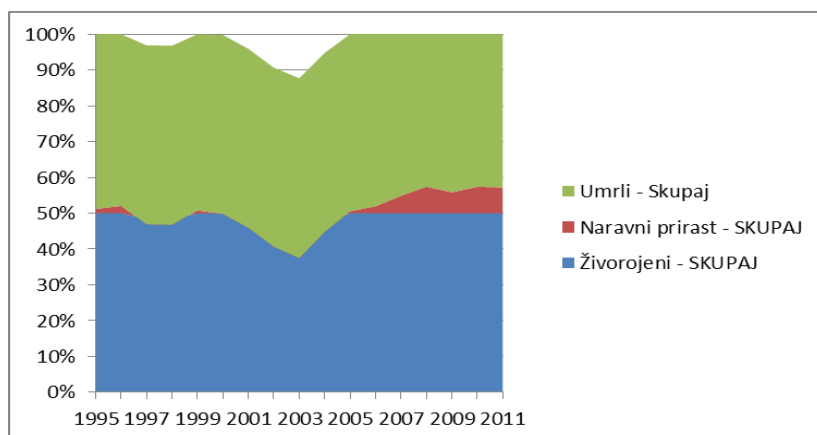
	A	B	C	D
1		Živorajeni - SKUPAJ	Naravni prirast - SKUPAJ	Umrli - Skupaj
2	1995	2497	61	2436
3	1996	2510	103	2407
4	1997	2428	-78	2506
5	1998	2437	-81	2518
6	1999	2448	40	2408
7	2000	2373	-5	2378
8	2001	2309	-98	2407
9	2002	2316	-239	2555
10	2003	2257	-318	2598
11	2004	2334	-129	2463
12	2005	2375	26	2349
13	2006	2439	95	2344
14	2007	2548	249	2299
15	2008	2777	412	2365
16	2009	2747	322	2425
17	2010	2832	419	2413
18	2011	2768	401	2367

SEDAJ NARIŠEŠ GRAFIKON.

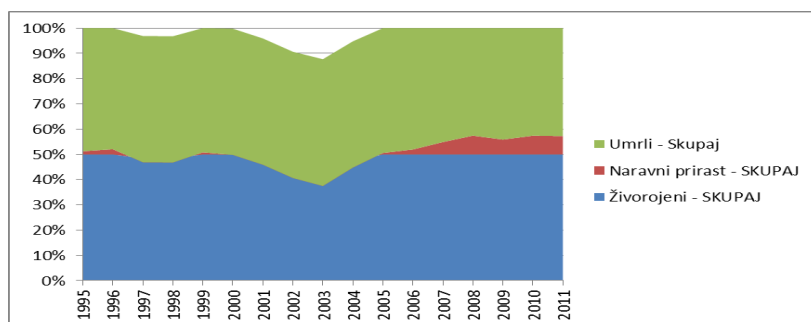
6. GRAFIKON

V meniju na zgornjem robu izberi možnost *INSERT* (**VSTAVLJANJE**) nato pa možnost *AREA* (**PLOŠČINSKI**).

Klikni na izbiro **PLOŠČINSKI** in s klikom izberi možnost (**2D AREA → 100% STACKED BAR**) / **2DPLOŠČINSKI → 100 ODSOTNO NALOŽEN PLOŠČINSKI GRAFIKON** (3. možnost pri paličnih grafikonih).

Malo še povečaj grafikon, tako da so spodaj vse letnice razvidne:

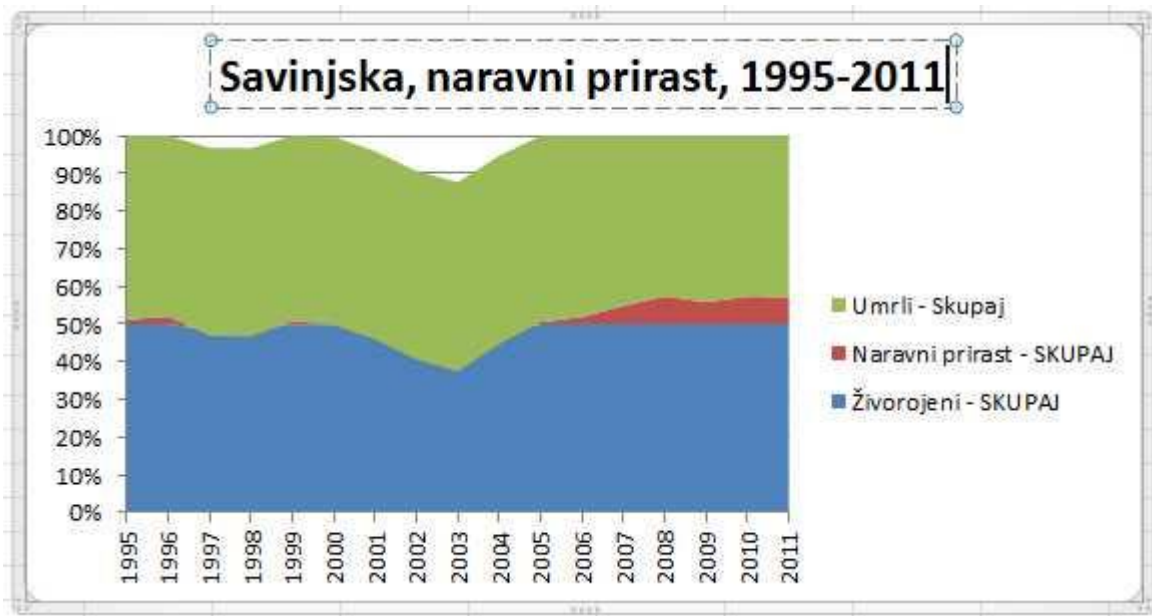

Dodati pa moraš še **NASLOV**, tako da greš zgoraj na meniju **CHART TOOLS** (**ORODJA ZA GRAFIKONE**) in **LAYOUT** (**POSTAVITEV**) ter pritisneš na **CHART TITLE** (**NASLOV GRAFIKONA**) in **ABOVE CHART** (**NAD GRAFIKONOM**).

	A	B	C	F	G	H	I
1		Živorjeni - SKUPAJ	Naravni prirast				
2	1995	2497					
3	1996	2510					
4	1997	2428					
5	1998	2437					
6	1999	2448	40	2408			

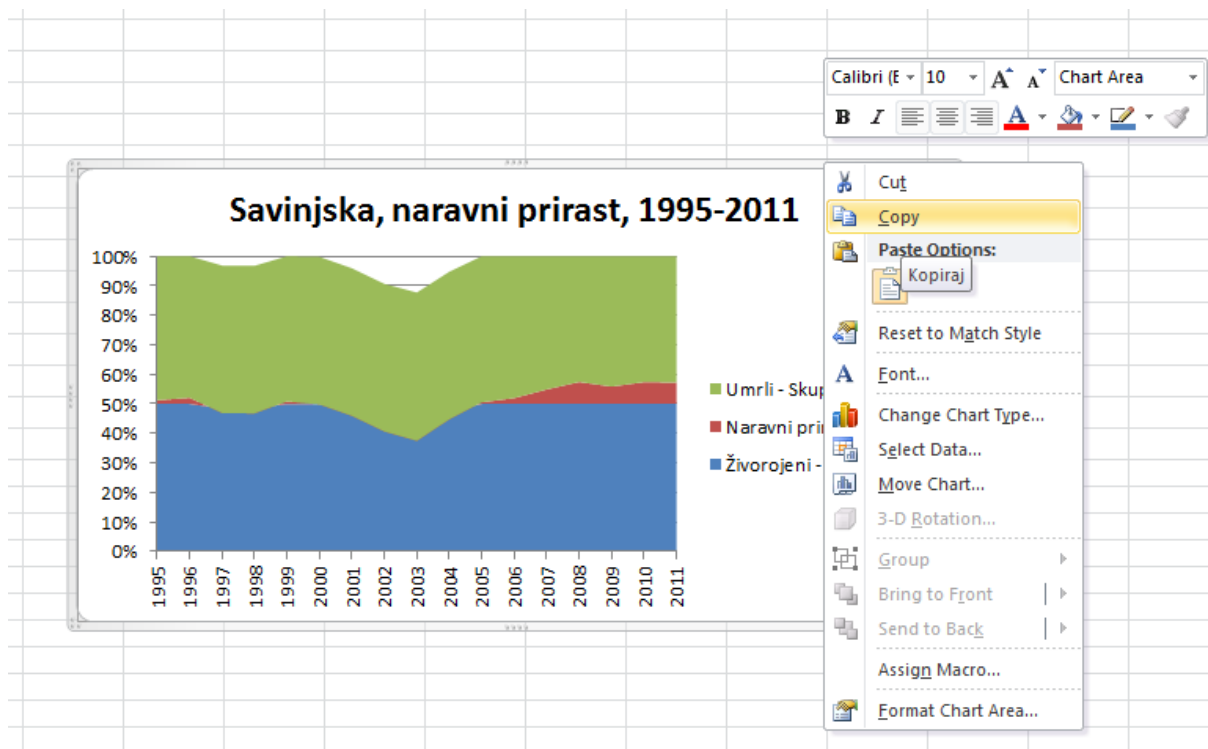
NASLOV pa je: IME REGIJE, SESTAVA, OBDOBJE

NATO BOŠ ANALIZO NADALJEVAL V PROGRAMU WORD; ZATO BOŠ MORAL PREKOPIRATI GRAFIKON V PROGRAM:

Potek: 1) Pritisni na celoten grafikon in pritisni skupaj na CTRL+C ali z desno miško na KOPIRAJ (COPY).

2) v WORDU pritisni CTRL+V ali z desnim klikom na miško ter PRILEPI (PASTE).

V WORDU DODAJ ŠE ANALIZO, IME IN PRIIMEK, RAZRED TER SHRANI EXCEL DOKUMENT in WORD DOKUMENT v spletno učilnico.

KAKO SHRANIŠ EXCEL DATOTEKO?

Če shraniš samo s tem, se ne shrani pravilno, zato

- 1) Shrani Excel z **SAVE AS/SHRANI KOT**
- 2) Spodaj izbereš **SAVE AS TYPE/ SHRANI KOT** in **EXCEL WORKBOOK / EXCEL DATOTETA**. (glej sliko)

